

TEMARI DE PROFESSORS D'ARTS PLÀSTIQUES I DISSENY

ORDRE ECD/826/2004, de 22 de març, per la qual s'aproven els temaris que han de regir en els procediments selectius per a l'ingrés, accés i adquisició de noves especialitats en els cossos de professors d'Arts Plàstiques i Disseny i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny.

Disseny Tèxtil

1. Orígens de l'ornamentació tèxtil: ritus, màgia i tradició. Fonts d'informació i estudi. L'ornamentació tèxtil com a expressió artística. Repertoris ornamentals i la seua significació: Europa, Àsia, Àfrica, Amèrica, Oceania.
2. L'art a Egipte i els pobles mesopotàmics. Característiques essencials. Estils. Ambientació, vestuari i complements. La vestimenta i el calçat: matèries primeres, significació, ornamentació.
3. L'art a Grècia. Períodes, conceptes i estils. Els teixits: mètodes de filada, matèries primeres, tècniques. Vestidures i complements. La decoració en els interiors. Els tèxtils en les representacions artístiques.
4. Els primers teixidors del paleolític i de l'edat de bronze. El tèxtil a l'Espanya preromana. Mètodes de filada, matèries primeres, tècniques. Els complements en la indumentària i en la llar.
5. L'art a Roma. Períodes, conceptes i estils. Tèxtils i vestidures: matèries primeres, mètodes de teixit i tintat. La significació del vestit i del color. Els brodats. Els tèxtils en les representacions artístiques.
6. Els teixits de l'alta Edat Mitjana a la península ibèrica. Visigots, asturians i musulmans. Matèries primeres, tècniques, motius ornamentals, complements, significació social.
7. La ruta de la seda. Els intercanvis científics, tecnològics i culturals. El comerç tèxtil entre Orient i Occident. Influències i repercussions en les tècniques i ornamentació tèxtil. Els teixits en al-Àndalus.
8. Art bizantí. Art romànic i art àrab. Arquitectura, escultura, pintura i arts aplicades. Els teixits en la decoració i el vestuari, significació. Els brodats i adomassats.
9. La iconografia cristiana. L'ornamentació sassànida. Repercussions en l'elaboració tèxtil medieval. L'estètica musulmana i la seua influència en les arts tèxtils. El teixit hispà àrab. El teixit mudèjar.
10. L'Occident dels segles XI al XV: formes de vida i llenguatges plàstics. L'art gòtic europeu. Relació amb el gòtic espanyol. Les vestidures, brodats i randes. El tapís gòtic, principals productors. Ornamentació i iconografia en els tèxtils litúrgics.
11. El Renaixement. Períodes, conceptes i estils. El retrat i la moda. Els teixits, la indumentària, els complements i els tapissos. Brodats i randes religiosos i cortesans. Els gremis tèxtils. Principals manufactures i tècniques tèxtils.
12. Els teixits a l'Extrem Orient i l'Àfrica: panoràmica històrica i repercussions a Occident. El món tèxtil precolombí.

13. Art barroc a Europa i a Espanya. Pensament científic i formes d'expressió artística. La moda masculina i femenina: evolució i característiques. Els tèxtils i la decoració d'interiors. Centres productors, principals manufactures, tècniques tèxtils, repertoris ornamentals. Els tapissos.

14. L'estil neoclàssic. Concepte de Romanticisme. La Il·lustració. La decoració, els teixits i la indumentària. Perfeccionament tècnic, ornamentació i sistemes decoratius en l'art tèxtil. L'estampació tèxtil. La Real Fàbrica de Tapices.

15. Les arts aplicades en els moviments artístics del segle. Renovació artesanal de fi de segle, l'Arts and Crafts. Els teixits i la indumentària a Europa, i la seua vinculació amb l'art. La revolució industrial. Les primeres indústries tèxtils. Confecció i internacionalització de la moda.

16. El segle XX: els grans canvis culturals i socials. Les avantguardes artístiques. Art Nouveau, Modernisme i art-decò: repertoris ornamentals i aportacions a l'art tèxtil. Walter Gropius i la Bauhaus: la seua influència en el disseny i en el disseny tèxtil. Els conflictes bèl·lics mundials i la seua repercussió en la indústria tèxtil i en la moda.

17. Finals del segle XX. Corrents estètics en el disseny tèxtil. Principals creadors a Europa i els EUA. Condicionants estètics i tecnològics del disseny en el sector tèxtil: moda, tèxtils artístics, teixits industrials. Presència d'altres cultures en la moda occidental.

18. La tecnologia tèxtil des dels telers manuals fins a l'actual desenvolupament industrial.

19. Art tèxtil i identitat cultural. L'art tèxtil com a eina d'expressió creativa. Panorama històric. Evolució de tècniques i procediments. El caràcter sumptuari de l'art tèxtil.

20. L'art tèxtil en l'actualitat. Nous corrents de creació artística en art tèxtil. Creadors d'art tèxtil a Europa, els Estats Units, Iberoamèrica i Orient.

21. El teixit sumptuari: tipus, matèries primeres, tècniques, motius decoratius. Aplicacions i usos civils i religiosos. Les randes i brodats com a complement tèxtil i de moda.

22. La moda com a llenguatge. Influència de les arts plàstiques, la música, el cinema i els mitjans de comunicació de masses en el disseny tèxtil: perspectiva històrica i moment actual. Semiologia de la moda i el disseny tèxtil.

23. La moda actual. Influència de la globalització en la moda. Tendències predominants. Concepte de moda i antimoda. L'Institut Espanyol de la Moda, publicacions especialitzades, creadors i empreses de disseny de moda a Espanya. Principals plataformes de llançament de la moda a Espanya.

24. Les fires tèxtils del segle XX: ubicació, especialització i periodicitat. Participació local i internacional. Les tendències de moda i els corrents d'avantguarda en el disseny tèxtil. El disseny tèxtil a Europa: tendències i creadors.

25. Panorama actual del disseny tèxtil a Espanya. La indústria tèxtil a Espanya. Principals centres de fabricació tèxtil. El producte tèxtil especialitzat: indumentària, interiorisme, aplicacions industrials, arts escèniques. Disseny tèxtil i disseny de moda. Les noves empreses de creació i disseny de productes tèxtils.

26. La naturalesa com a model. Anàlisi de les formes i sistemes naturals com a referència per al disseny tèxtil. La divina proporció i la forma pentagonal en la naturalesa: utilització en l'art i aplicació al disseny tèxtil.

27. La geometria en la naturalesa i en l'art. La geometria aplicada al disseny tèxtil: geometria plana, geometria de l'espai. Mètodes de projecció. Els dissenys de concepció geomètrica. El mòdul i la sanefa.
28. La diagramació i les seues possibilitats compositives. Xarxes modulars planes i espacials. La secció àuria com a concepte de diagramació asimètrica. Aplicacions al disseny tèxtil.
29. Fenomenologia de les formes dels animals unicel·lulars fins al macrocosmos. Aplicació d'aquests conceptes a dissenys tèxtils: randes, brodats, colorits, estampats, teixits de baix lliç, teixits de calada i art tèxtil.
30. El color: teories i fonaments. Física de la llum i el color. La percepció del color. Dimensions del color. Lleis de síntesi dels colors. Mètrica del color. Ordenació i codificació dels colors. Gammes. Interacció. Harmonia.
31. Paràmetres psicofísics i psicològics del color. Semiòtica del color. L'expressivitat del color. El color en el disseny tèxtil. Tendències i cicles de color. Línies conceptuals del color.
32. Antropometria i ergonomia: concepte actual, àmbits, evolució. Condicionants antropomètrics i ergonòmics en relació amb el disseny tèxtil. La seguretat i el confort dels teixits.
33. Teoria dels objectes. L'home i els objectes. Valors, categories, ús, significació i finalitat. L'home i els teixits. L'adorn i la seua significació. L'ornamentació tèxtil.
34. El disseny: concepte, teories i fonaments. Forma, funció i estructura. El procés de disseny i les seues metodologies. Camps i especialitats del disseny.
35. Art, artesanía i disseny: concepte i evolució. Interrelació i diferenciació en relació amb el producte tèxtil. Estètica del producte seriat.
36. El projecte de disseny tèxtil: metodologia, elements bàsics, fases, condicionants. Forma i funcionalitat. Paràmetres per a avaluar la idoneïtat del projecte. El procés creatiu en el disseny tèxtil: els cercadors d'idees. Mètodes de sensibilització plásticoestètica. Dialèctica entre la idea i la seua realització.
37. La resolució gràficoplàstica i la comunicació del projecte de disseny tèxtil. Condicionants. Les diferents formes de previsualització gràfica en la concepció, anàlisi, desenvolupament i presentació dels dissenys. Representació bidimensional i tridimensional. Models, maquetes i prototips.
38. Els tèxtils en les arts escèniques. El disseny del vestuari i de l'espai escènic: teixits, textures, color, volums, formes. La seua representació gràfica. Adequació del projecte tèxtil a la classe d'espectacle (teatre, òpera, ballet, circ, dansa, etc.) i als seus condicionants tècnics i artístics.
39. El projecte tèxtil en les arts escèniques: fases, metodologia i interdisciplinarietat. Dimensió històrica i artística. Definició del criteri estilístic: fidelitat, redisseny, innovació. La realització: materials i tècniques. Memòria econòmica.
40. La indumentària: el cos humà com a suport. Sistemes de mesures i talles normalitzades en funció del gènere, morfologia, edat, etc. Increments i proporcions. Punts anatòmics de referència. Sistemes i tècniques bàsiques de patronatge.

41. El dibuix de la figura humana. La proporció en el cos humà. El cànon diferents concepcions estètiques. El dibuix de figurins: realista, descriptiu, expressiu, comunicatiu.
42. El dibuix en el disseny tèxtil. El dibuix aplicat al disseny de brodats, randes i rebosters. Motius ornamentals. Els sistemes de representació i la seua aplicació en la concepció, anàlisi, i desenvolupament dels projectes de disseny tèxtil.
43. Les tècniques de dibuix: humides, seques, mixtes. Suports, materials i procediments. Idoneïtat en relació amb la finalitat de la representació. La seua aplicació en la representació de dissenys i productes tèxtils.
44. Les tècniques pictòriques: grasses, sintètiques, mixtes. Suports, materials i procediments. Idoneïtat en relació amb la finalitat de la representació. La seua aplicació en la representació de dissenys i productes tèxtils.
45. Les noves tecnologies en l'exploració d'opcions creatives per a la il·lustració i representació del producte tèxtil. Programari tèxtil específic, programari de 2D i 3D per a la creació de teixits, models, colors i textures.
46. El disseny de la comunicació del producte tèxtil. Les estratègies de màrqueting i de presentació del producte tèxtil. La marca i la imatge del producte. La publicitat i les publicacions especialitzades. Els nous mitjans: internet.
47. Les tendències en la moda tèxtil: conceptes, color i teixits. El treball interdisciplinari en la definició de tendències. Anàlisi i investigació de tendències, la seua relació amb la producció. Dinàmica i periodicitat de les tendències. Edició de tendències: el disseny dels quaderns de tendències.
48. Tipologia del producte tèxtil. Principis funcionals, tècnics, constructius i formals del producte tèxtil. Concepte de col·lecció i els seus elements components. Morfogènesi dels motius ornamentals de la col·lecció.
49. Cicle de vida del producte tèxtil segons paràmetres físics, psíquicosocials, ecològics, comercials. La seua relació amb els processos de fabricació, distribució i utilització.
50. Conservació, magatzematge i manipulació de productes tèxtils: sistemes, mètodes i procediments. Envasos, embalatges i elements per a la manipulació i distribució de productes tèxtils. Normes europees d'etiquetatge i denominacions tèxtils.
51. La comercialització i exposició del producte tèxtil. El producte artesanal enfront de l'industrial. Els canals de distribució. El comerç virtual en la presentació i venda de productes tèxtils: pàgines web.
52. Matèries primeres per a la fabricació tèxtil. Fibres tèxtils naturals, artificials i sintètiques: característiques, processos d'obtenció, propietats físiques i químiques. Terminologia i signes tèxtils internacionals. Tractaments convencionals i experimentals de les fibres tèxtils.
53. Processos de filatura, operacions i característiques bàsiques. La seua relació amb les propietats de les fibres. Equip i maquinària. Principis i sistemes de numeració. Acabats. Imperfeccions i control de qualitat. Noves tecnologies.
54. Normalització del color. Les cartes i els catàlegs de color i la seua aplicació en el disseny tèxtil. El color en els diversos sectors de la producció tèxtil. Control de qualitat del color en els tèxtils. Noves tecnologies aplicades al control de qualitat del color en els tèxtils.

55. Colorants: definició, classificació, propietats fisicoquímiques. Preparació de pastes per als diferents tipus de colorants. Afinitat de les fibres tèxtils segons les famílies de colorants. Estabilitat, resistència i reacció dels tints i colorants tèxtils.
56. Colorimetria tèxtil. Nivells de solidesa, factors i classes. Reaccions físiques i químiques del color sobre suports de naturalesa diferent. Control de qualitat del color. Normativa espanyola i internacional per al mesurament del color en substrats tèxtils.
57. Les qualitats estètiques dels materials tèxtils. Matèria-textura. Possibilitats de textures de fibres, teixits i altres materials tèxtils i paratèxtils. Alteracions en les textures. Addició o sostracció de matèria. Alteracions físiques. Les textures visuals i tàctils com a elements configuradors de l'art tèxtil.
58. Els teixits. Classificació segons el mètode de producció. Teixits de calada i teixits de punt: definició, classificació, característiques estructurals. Ordits dobles i ordits tridimensionals. Els telers de calada i les màquines de teixits de punt.
59. Les teles no teixides. Sistemes de producció, matèries primeres, classificació, propietats i aplicacions. Control de qualitat. El paper i el feltre: propietats i aplicacions en l'art tèxtil.
60. Catifes i tapissos: orígens i panorama històric. Classificació, característiques formals i estètiques, usos, funcions, significació. Els tapissos i catifes en les representacions artístiques.
61. Catifes: origen, elements tèxtils, tipus, ornamentació, tints, procediments de teixit. Telers: tipus, elements, muntatge. Utensilis i materials. Transcripció dels dibuixos. Control de qualitat durant el procés de teixit. Rematades i acabats. Tècniques de neteja i conservació.
62. Tapissos: origen, tipus, ornamentació, procediments de teixit. Telers: tipus, elements, muntatge. Utensilis i materials. Els cartons per a tapissos, transcripció dels dibuixos. Folres i suports. Rematades i acabats. Control de qualitat durant el procés d'elaboració. Tècniques de neteja i conservació.
63. Els brodats: definició, estils, època, procedència. Classificació i característiques formals i estètiques. Brodats de trama i ordit. Brodats dibuixats i brodats modificadors de l'estructura. Brodats mixtos. Tècniques manuals i mecàniques. El brodat popular espanyol.
64. La randa i la punta: definició, tipus, època i procedència. Matèries primeres, motius ornamentals, significació. Elements, tècniques i procediments de realització de randes i puntes. Usos i aplicacions.
65. Art i indústria del brodat i la randa. El brodat industrial. Noves tecnologies en l'elaboració de brodats i randes. Aplicacions i tendències actuals del brodat i randa. Normativa i normalització en la presentació i comercialització dels productes.
66. Rebosters i passamaneries: definició, matèries primeres, motius ornamentals, significació. Tècniques i procediments de realització. Noves tecnologies en l'elaboració de rebosters i passamaneries. Aplicacions en l'actualitat.
67. Les teles tintades i estampades artisticoartesanals i artisticoindustrials: evolució i moment actual. La indústria de l'estampat tèxtil: origen i evolució fins als nostres dies.
68. El tintatge dels teixits: definició, tractaments previs, sistemes de tintatge. Maquinària: tipus, principis i característiques. Repercussió dels suports. Paràmetres i control de qualitat en els processos de tintatge. El tintatge tèxtil artesanal, procediments i característiques.

69. L'estampat tèxtil: definició, tractaments previs, tipus d'estampat, processos d'estampació. Maquinària: tipus, principis i característiques. Repercussió dels suports. Paràmetres i control de qualitat en els processos d'estampació tèxtil. L'estampat tèxtil artesanal, procediments i característiques. L'estampat tèxtil digital.

70. Els acabats tèxtils mecànics i químics: definició, tipus, principals característiques. La seua influència en les qualitats estètiques i funcionals dels teixits. Acabats especials. Aplicacions i usos en els diferents sectors de la indústria tèxtil.

71. La innovació tèxtil: els teixits tècnics, els teixits intel·ligents. Els materials d'última generació i la seua aplicació en el disseny tèxtil.

72. Noves tecnologies, robòtica i automatisme en la indústria tèxtil espanyola: panorama històric i situació actual.

73. Impacte de la indústria tèxtil en el medi ambient. Criteris de qualitat i respecte al medi ambient en els processos de fabricació tèxtil. El control de les substàncies nocives en el producte tèxtil. Reciclatge tèxtil. L'ecologia tèxtil.

74. L'adaptació de les indústries tèxtils i de la confecció a les noves condicions de competitivitat dels mercats internacionals. Les innovacions tecnològiques i els departaments d'I+D. Plans de promoció de la innovació a la Unió Europea.

75. Legislació bàsica vigent a la Unió Europea sobre denominacions tèxtils, etiquetatge de composició, anàlisi de fibres, seguretat dels productes i altres aspectes propis del sector tèxtil.